

Süt ineklerinin yemlenmesinde en önemli nokta süt verimi, canlı ağırlık ve sütteki yağ oranı göz önüne alınarak hesaplanan günlük besin maddeleri altında yemleme yapılmamasıdır. Süt veriminin normal seyretmesi verime göre yemlemeye bağlıdır. İhtiyacın altında yemleme verim düşüklüğüne neden olacağı gibi hayvanın sağlığının bozulmasına da neden olacaktır.Öte yandan ihtiyacın üzerinde yemleme boşa harcanmış para demektir.Yemlemede meydana gelecek aksaklıklar verim kaybına neden olacağı gibi daha sonra normal yemlemeye geçilse dahi süt verimi normale dönmeyebilir. Bu nedenle gelişme, gebelik, süt verimi ve kuruda kalma dönemlerinde doğru besleme yapılması üreticinin daima lehine olacaktır.

BUZAĞILARIN BAKIMI VE BESLEMESİ

Buzağının temiz ve hijyenik bir ortamda doğması gerekir. Doğumdan sonra anasının yalayıp kurutması gerekmektedir. Eğer bu gerçekleşmezse temiz kuru bir bezle buzağının temizlenip kurutulması gerekmektedir. Göbek kordonu tentürdiyotla dezenfekte edildikten sonra buzağı bölümüne alınıp ağız sütü içirilmelidir. Şayet anasından emzirilecekse memeler sabunlu su ile iyice yıkandıktan sonra emme yaptırılmalıdır.

Ağız sütünü doğumdan sonraki 1-2 saat içinde buzağı mutlaka emmelidir. Ağız sütü içen buzağı sağlam yapılı ve sağlıklı gelişir.Buzağı yemlemede temel prensip, temizlik ve zamanlamadır.

-Buzağılara verilen süt buzağının vücut ağırlığının onda birini geçmemelidir.

-Buzağıya verilen süt 36 dereceye kadar ısıtılıp ondan sonra içirilmelidir.

-Süt kapları ve emzikler kullanıldıktan sonra iyice yıkanıp temizlenmelidir.

-Aşırı süt içirme hemen ishale sebep olabilir, ishal görüldüğünde süt verilmeyip sadece ılık temiz su verilmelidir.

Buzağı maması, diğer bir deyişle ikame süt kullanılmasında, ilk iki hafta buzağı önce ağız sütünü daha sonra tam yağlı süt içmeli ikinci haftadan sonra ikame süte başlamalıdır.

Bir aylık buzağıya günde 700-900 gram buzağı başlangıç yemi verilmeli ilerleyen günlerde yem tüketimi arzulanan seviyeye gelince buzağı süttten kesilmelidir.

Buzağıya, yeteri kadar buzağı başlangıç yemi tüketinceye kadar kaba yem verilmemelidir. Gerekirse 8-10 haftalık yaşa kadar beklenmelidir.

GEBE İNEKLERİN BAKIM VE BESLEMESİ

Gebe ineğin ilk aylarında özel bir bakım gerekmez. Aşırı besleme fazla yarar getirmesiz ancak yetersiz besleme durumunda hayvan zarar görür.Gebeliğin son 2-3 ayında diğer hayvanlardan ayrılmalı ve yağlanmaya meydan verilmeyecek şekilde vücut formunu koruyacak ve buzağının normal gelişmesini sağlayacak şekilde kaliteli kaba yem ve ilave konsantre yemle beslenmelidir.

Bu dönemde yavru atma riskini azaltmak için bozuk, küflü ve gaz yapıcı yemlerden ve aşırı soğuk su vermekten kaçınılmalıdır.

Hava soğuksa doğumdan sonra ılık su verilmelidir. İneğin doğumu müteakip hemen sağılması bazen süt hummasına neden olabilir bu nedenle 3-4 gün ineğin sütü tamamen bitecek şekilde sağılmamalıdır. Eğer inek yattığı yerden kalkamıyorsa Veteriner Hekime baş vurulmalıdır.

SAĞMAL İNEKLERİN BAKIM VE BESLEMESİ

Süt ineklerinin günlük olarak yaşama payı için canlı ağırlıklarının 1/40 ı kadar kuru kaba yeme ihtiyaçları bulunmaktadır. Yaklaşık olarak 500 Kg canlı ağırlıktaki bir ineğin yıllık kuru kaba yem ihtiyacı 4 ton kuru yonca eş değerindeki çeşitli kaba yemlerden oluşur. Bu kaba yemler kuru veya sulu (slaj) gibi yemlerden oluşabilir.

Yaşama payını yediği kaba yemlerden sağlayan ineğin süt verimi için ayrıca kesif yeme ihtiyacı bulunmaktadır. Vereceği her 2,5 Kg süt için 1 Kg konsantre yeme ihtiyaç duyar. Süt ve yem fiyatlarına göre yedirilecek yem ve elde edilecek süt çiftçi tarafından ayarlanmalıdır. Ekonomik olmadığı taktirde fazla yem yedirip süt almak çiftçinin zararına neden olur.

Karlı süt sığırcılığında verime göre yeterli beslemenin yanında ucuza üretilen yemlerle beslemekte önem arz etmektedir. Süt sığırcılığında temel prensip kaba yem üretiminin işletme arazilerinde üretilmesidir. Kaba yemin dışardan satın alınması süt maliyetlerini yükselteceğinden çiftçinin zarar etmesine neden olacaktır.

Süt maliyetini düşürmek için sulu kaba yem olan slajı rasyonlarda mutlaka kullanmak gerekir.

Sağmal ineklerde gıdalardaki kokular kolayca süte geçtiğinden, kokulu sulu yemler sağımdan sonra yedirilmelidir.

BARINAK SEÇİMİ

Sığır yetiştiriciliğinde en önemli çevre koşullarında birisi barınakların durumu ve uygun barınak tipi seçimidir. Bir hayvancılık tesisi kurarken üretim yapmayı düşünülen yörede üretilen ürünlerin (et-süt) uygun fiyatlarla ve kesintisiz olarak her an satabilecekmiz ? sorusuna cevap verilmesi gerekir. Bu soruya olumlu cevap verebiliyorsak ikinci aşamada yeterli kapasite miktarı belirlemek gerekir. Bunun içinde işletmenin yararlanacağı çayır mera varlığı ve kaba ve kesif yem üretim olanakları göz önünde bulundurulmalı, kapasite buna göre belirlenmelidir. Bir işletmenin giderlerinin % 65-70'i yem girdisi tutmaktadır. Bu durumda girdi maliyetlerini aşağıya çekmek işletmenin ekonomik üretim yapmasını sağlamak için yem üretimini işletmenin kendisinin gerçekleştirmesi gerekmektedir.

Barınak sistemi seçiminde etkili ve önemli faktörlerden birisi iklimdir. Besi için en uygun sıcaklık +4 C ila +24 C arasındadır. -20 C'nin altı ile +32 C'nin üstü ise arzu edilmeyen sıcaklıklardır. Süt inekçiliğinde ise sıcaklık +10 C ile +24 C arasındadır.

Bir diğer göz önüne alınması gereken unsurda sermaye miktarıdır. Sermayenin tümü barınak yapımına aktarılmamalı, barınak yaptıktan sonra işletme

sermayesi içinde para gerekecektir. Onun için en ekonomik şartları sağlayan barınak tipi seçilmelidir.

Barınak tiplerini üçe ayırabiliriz.

1- Kapalı Sistem

2- Yarı Açık Sistem

3- Açık Sistem

Akdeniz, Ege, Marmara, Karadeniz, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde yarı açık sistem ve açık sistem seçilebilir. Ancak bu bölgelerin özellik arz eden sert iklim karakterli yörelerinde ve Doğu Anadolu Bölgesinde kapalı sistem tercih edilebilir.

Kapalı sistem barınakların bazı önemli sakıncaları vardır;

-Sabit bağlama ve hareketsizlik sığırın hastalıklara karşı direncini çoğaltır.

-Özellikle uzun süreli besilerde romatizmal eklem hastalıkları ve kemik bozuklukları şekillenir. Bu durum sığırın yem yemesini etkiler ve canlı ağırlık artış hızını yavaşlatır.

-Sığırların önünde otomatik suluk mevcut değilse su içmeleri kısıtlanır.

-Yaz aylarında sıcak bölgelerde besi yapma mümkün değildir.

Kapalı ve sabit duraklı ahırların bazı avantajları da vardır.

Bunlar;

-Bu tip ahırlarda sığırlar bağlandığından, sığırların kontrolü ve temizlik kolaydır.

-Her sığırın canlı ağırlığına göre hesap edilen yem miktarı kontrollü bir şekilde verilebilir.

-Sığır tamamen hareketsiz olduğundan karkasları daha fazla yağlı olur. Buna bağlı olarak ta et randımanları, serbest dolaşımli ahırlarda beslenen sığırlara oranla 2-3 puan daha yüksek olur.

Açık sistemli barınakların da çok önemli avantajları vardır. Bu avantajlar şöyle sıralanabilir;

-Ahır yapımı için fazla yatırım gerektirmez. Kapalı ahırlara oranla en az %70 daha ucuza yapılabilir.

-İşçilik giderleri çok azdır.

-Bu sistemde yılın 12 ayı besi yapılabilir.

-Sığır sağlığına çok uygundur. Sığırlar hastalıklara dirençli olurlar. Sığırlarda tırnak uzamaları şekillenmez. Ayak ve eklem hastalıkları çok az görülür.

-Bu sistemde sığırlar yemleri iştahla yerler ve canlı ağırlık artış hızları daha fazla olur.

-Bu tip ahırlarda beslenmiş sığırların karkasları daha kaliteli olur.

-Karkasları aşırı yağlı değildir.

Açık sistemde kiş soğuklarında hayvanın hastalanmasından korkulur. Ancak uygun besleme koşulları ile -17 C de bile yeterli canlı ağırlık artışı sağlanabilir.